

תשקיף

מונהג כוסייה

ועצרו!

אחד מראשי העדות הנוצריות בישראל נעצר לאחרונה על ידי הממשלה. הפרשה כוללת לוחם ערבי בערפל, נראה כי צפויים גילויים מרעישים בעיקבות החקירה המסועפת בה.

האמריקאית שניתנה ערב השגת הסכם הפי רדת הכוחות עם סוריה.

לוב מקימה

צי מיכליות

הסכם על בניית מיספר מיכליות עבור ממשלת לוב כמספנות פולניות, נחתם לאחרונה, בעת ביקורו של ראש-ממשלת לוב, עבדול סלאם ג'אדו, בפולין.

לא פורסמו פרטים על היקף ההזמנה ועל מועדי האספקה של המיכליות, אולם מומחי נפט רואים בהסכם זה הנחת בסיס להקמת צי מיכליות לובי.

נראה כי ממשלתו של קדאפי הגיעה למסקנה בעיקבות חרם הנפט האחרון, כי על מנת להשתמש בנשק הנפט בעילות יתר, חייבות מדינות-ערב המייצרות נפט להשתלט גם על אמצעי התובלה הימיים של נוזל הינוי זה. לוב, בסיוע סובייטי, מתכוונת להשקיע חלק מתמלוגי הנפט שהיא מקבלת בהקמת צי מיכליות גדול, שתהיה לו בלעדיות בהובלת הנפט הלוזי. לא מן הנמנע שבעיקבות לוב ילכו גם מדינות ערביות נוספות.

אם אומנם תוגשם התוכנית, תהיה לי ערכים שונים לא רק על אספקת הנפט לי מדינות העולם, אלא גם על שווקו.

אלוני תכשיל

את הצעת

המערך

שולמית אלוני תכשיל את הצעת-החוק, הקובעת שעם התמנות לשר פרש ח"כ אוטומטית מן הכנסת ומפנה את מקומו למועמד הבא של רשימתו, ושעם התפטרותו מן הממשלה חוזר השר לכנסת, ואחרון-הרשימה יוצא ממנה.

בלי קולות ר"צ, אין רוב להצעה זו. לאף אחת מסייעות האופוזיציה אין עניין לחוקק הצעה זו, שנועדה להקל על המצוקה הפרלמנטרית של המערך. שני שרי ל"ע התפטרו מזמן מן הכנסת.

אילו יצאה אלוני מן הכנסת, היה נכנס אליה המועמד הרביעי של ר"צ — אה"מ (מיל.) רם רון, שהוא גיסה של אלוני, וגם יריבה וראש האופוזיציה במפלגתה. רון, אדריכל המאמץ האירגוני של ר"צ לפני הבחירות, זועם על כי אלוני התעלמה מן קיומו למחרת הניצחון.

פרטי ההצעה הירדנית הסודית להסדר

עליה מערבה, מוכנה ירדן להתיר למטוסי סוור ותצפית של צה"ל, לטוס לאורך רצועה מוסכמת מעל הביקעה, כדי לפקח על קיום ההסכם. הכוונה היא להחליף נוכחות צבאית ישראלית על הקרקע, בפקוח אווירי על אותו איזור שהיה בשליטת ישראל. ירדן מסכימה גם לעיקרון של תיקוני-גבול, לגבי הקו הירוק שהיה קיים עד יוני 1967, בתנאי שלא יהיה בכך הכרה בעיקרון של "סיפוח שטחים בכוח הנשק".

הצעת הסדר הירדנית שהוצעה לאמריקאים כוללת גם סעיף מיוחד להסדר בעיית ירושלים. בניגוד לעמדותיהם בעבר, הביעו הפעם הירדנים, "נכונות לדיון" על העקרונות הבאים לגבי עתידה של ירושלים:

העיר תוסיף להיות עיר מאוחדת ולא תחולק עוד מחדש. החלק המערבי, הישראלי, של העיר, יהיה במינהל ישראלי. לא תהיה התנגדות ירדנית להכרה בירושלים המערבית כבירת ישראל. החלק המזרחי של העיר יהיה בשליטת מינהל אזרחי ירדני. הרובע היהודי בירושלים העתיקה יועבר לשליטת ישראל, תוך תיאום, עם ועדה מיעצת, שתורכב מאנשי דת יהודים, מוסלמים ונוצרים, שתכתיב גישה חופשית לכל המקומות הקדושים. הכותל המערבי יכלל אף הוא בתחום הרובע היהודי שיהיה בשליטת ישראל.

סעיף נוסף בהצעה הירדנית להסדר נוגע לפיתרון בעיית הפליטים. על פי ההצעה הירדנית, תסכים ישראל להחזרת, "מיספר סמלי" של פליטים לשטח ישראל, תוך פיצויים על אובדן רכושם.

ישראל תביע את נכונותה לפנות את הפליטים שלא יחזרו לישראל. הפיצויים ייעשו, לפי ההצעה הירדנית, לפי הערכת ערך הרכוש שהיה לפליטים בישראל במחירי השוק שיהיו ביום בו יושג ההסכם בונה.

הירדנים מציעים גם כי ההסכם בינם לבין ישראל יתקבל כי מיסמך רשמי של האו"ם, וכשלב מאוחר יותר, ידונו הצדדים בקשירת קשרים דיפלומטיים ביניהם ויצירת קשרי מיסחר ותיירות. הנקודה המאלפת ביותר בהצעה הירדנית, שפרטיה נודעו בכיירות, היא שירדן מוכנה עקרונית, להכתיב את זכויותיהם ושלומם של תושבי כיום יהודים שעברו להתגורר ב,טריטוריה ירדנית" כנדה המערבית. פרוש הצעה זו, למשל, היא שמתנחלי קריית ארבע, יוכלו אם ירצו בכך, להמשיך להתגורר בחברון, תחת מימשל ירדני.

צה"ל יסוג מביקעת מירדן אל הרמסם החולשים על הביקעה, אולם ימשיך להחזיק בנקודות ביקורת ופיקוח כגשרים ובמעברים שעל הירדן. במקביל יסוג גם הצבא הירדני מהביקעה המזרחית של הירדן אל קו הגבעות המזרחי, וימשיך להחזיק בוחות כגשרי רמלה ואלנבי. כוחות או"ם יוצבו על שתי גדות הירדן, כדי להבטיח את קיום הפרדת-הכוחות.

אלה הם עיקרי התוכנית הירדנית להפרדת כוחות שהוצעו לאמריקאים בעת ביקורו של ראש-ממשלת ירדן, וייד א-ריפאעי, בושינגטון בשבוע שעבר. על פי הצעה ירדנית זו להפרדת-כוחות, תתחייב ממשלת ירדן בפני ארצות-הברית למנוע כל נוכחות של אירגוני הפידיאון או צבא ערבי זר בגדה המערבית שתחוור למינהל ירדני אזרחי.

ירדן הבחירה לארצות-הברית גם את השגותיה לגבי ההסדר שיושג בשלב שני, אחרי שלב הפרדת-הכוחות. הכוונה היא להצעת הסדר ירדנית שתוגש במסגרת דיוני ועידת ז'נבה. הירדנים מוכנים להסכים כי היאחזויות הישראליות שהוקמו בביקעת הירדן לא יפורקו, וימשיכו להתייך קיום תחת מינהל אזרחי ישראלי. המיסדרון שיוכיח מעמק בית-שאן אל היאחזויות אלה, ויקשר אותם עם טריטוריה ישראלי, ייחשב כשטח מפורז. בתמורה תתיר ישראל לירדן הקמת שני פרוזורים: האחד שיוגשר בין הגדה המערבית לבין רצועת-עזה, והשני שיוגשר ישירות בין ירדן לרצועת עזה. הירדנים מציעים שהמיסדרונות לעזה יהיו כפופים לביקורת כמס ישראלית ופיקוח ביטחוני. החידוש בהצעה זו הוא בהצעת מיסדרון לעזה שלא יעבור דרך הגדה המערבית, אלא יוכיח ישירות לירדן, דרך ואדי ערבה הנמצא 12 קילומטר צפונית לאימת ולעקבה.

לפי ההצעה הירדנית יהיו הן הגדה המערבית והן רצועת עזה, שיועברו לשליטת ירדן, איזורים מפורזים שנוחות מישרה ירדנים יבטיחו בהם את החוק והסדר. הירדנים מציעים גם שהמעצמות הגדולות, כולל ברית-המועצות, יתנו ערבות לירדן להגן על הגדה המערבית ורצועת עזה מפני התקפה ישראלית. ריפאעי הציע בין השאר כי במסגרת ועידת ז'נבה, תוקם ועדת מישנה ירדנית-ישראלית, שבה ינסו למצוא פשרה בין, תוכנית אלון לבין התוכנית הירדנית. כאשר תסכים ישראל לסגת מביקעת הירדן וגם מהגבעות החולשות

קרקע בין דיניץ

לארון

פרשת היחסים שהיו קיימים בזמנו בין יצחק רבין, בעת כהונתו כשגריר בושינגטון לבין שרי-החוק לשעבר, אבא אבן, עלולה לחזור על עצמה בגילגול חדש. שרי-החוק יגאל אלון זועם על שגריר ישראל בושינגטון, טון, שמתח דיניץ, על שגם הוא נהג לדוח ישירות לראש-הממשלה תוך עקיפת שרי-החוק. מינהג שהורגל לו עוד מימי כהונתה של גולדה כראש-הממשלה.

לחובתו של דיניץ נזקף עתה כישלון חמור בהערכת עתידו של ריצ'ארד ניקסון בקשר עם פרשת ווטרגייט. כל הערכותיו של דיניץ בנושא זה, עד ליום התפטרותו של ריצ'ארד ניקסון, היו כי למרות כל ההליכים שיינקטו נגדו, כולל מיספט בפני הסינאט, ימשיך ניקסון לכהן כנשיא ארצות-הברית עד סוף תקופת כהונתו.

כתוצאה מכך נגרר גם ראש-הממשלה רבין לתחזית זאת, שהביאה לניקטת כמה צעדים מוטעים, תוך המשך ההימור על דיניץ של ניקסון.

מוסטאפה ברזאני -

אורח צה"ל

מנהיג המורדים הכורדים בעיראק, מולא מוסטאפה ברזאני, ביקר בישראל מיספר פעמים כאורח צה"ל, ובאחד מביקוריו אלה, בשנת 1970, אף נערך לו סיור לאורך קו ברזאני בתעלת-סואץ.

גילוי זה הושמע השבוע מפיו של עבד אללה ברזאני, בנו של המנהיג הכורדי, המשתף פעולה עם השילטונות העיראקים נגד אביו. לדברי ברזאני הבן, ביקרו גם שניים מאחיו. בנוי האחרים של מוסטאפה ברזאני, יחד עם אביהם בישראל.

בעבר כבר פורסמו בעיתוני חוץ ידיעות רבות בדבר הסיוע שמגישה ישראל, בנשק ובייעוץ למורדים הכורדים בעיראק.

לפי אותן ידיעות, אף ביקרו קצינים בכירים של צה"ל במעוזי המורדים הכורדים בהרים. זוהי הפעם הראשונה בה מתפרסמת ידיעה על ביקורים שערך ברזאני עצמו בישראל, כאורח צה"ל.

אזהרות המילחמה -

כלחץ על ארה"ב

פקירי מישרי-ההגנה האמריקאי הביעו לאחרונה את הדעת, כי האזהרות החוזרות ונישנות בפי מנהיגים ישראלים על סכנת התלקחות מילחמה חדשה, נועדו ללחץ על ארצות-הברית בנושא האמריקאי לישראל.

בעוד האמריקאים עצמם משתמשים בנושא כדי ללחץ על מדינת-ישראל לוויתורים במגעים עם מדינות-ערב, הם סבורים כי האזהרות הישראליות, המלוות בתרגיל גיוס מילואים ובתימונים נרחבים בגדה המערבית, לאורך גבול ירדן, מיועדים בעיקר להפעלת לחץ נגדי. אומנם אין מתעלמים מההתעצמות הסורית המוגברת מאז המלחמה, אולם ההערכות האמריקאיות ביחס לכוונותיהם של הסורים לשוב ולתקוף את ישראל בעתיד הקרוב, אינן זהות לאלה של ישראל.

כמה פקידים אף הביעו את הדעת כי אין זה מן הנמנע שבעיקבות אזהרות ישירי, יתלקחו הקרבות מחדש בחזית מוג'בלת, כדי להעמיד במיכתן את ההתחייבות